

Rapport

Sportaccommodaties

Gemeente Oudewater

---

6 november 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3	5.2.1	Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen	17
1.1	Aanleiding	3	5.2.2	Ontwikkelingen in de sportparticipatie	18
1.2	Vraagstelling	3	5.3	Lokale ontwikkelingen	19
1.3	Opzet rapportage	3	5.4	Ontwikkelingen bij verenigingen	19
2.	Inventarisatie sportaccommodaties	4	5.4.1	Ledenontwikkeling	20
3.	Binnensportaccommodaties	5	5.4.2	Sporttechnische ambities en consequenties voor gebruik	20
3.1	Capaciteit	5	5.5	Belangrijkste constatering	20
3.2	Spreiding	6	6.	Toekomstperspectief	22
3.3	Bezetting	6	6.1	Toekomstige behoefte en aanbod	22
3.4	Functionaliteit en kwaliteit	9	6.1.1	Toekomstige vraag	22
3.5	Eigendom, beheer en exploitatie	10	6.1.2	Ontwikkeling in het aanbod	22
3.6	Constateringen binnensportaccommodaties	10	6.1.3	Confrontatie vraag en aanbod	22
4.	Buitensportaccommodaties	12	6.2	Aandachtspunten	22
4.1	Capaciteit	12	Bijlage 1: Lijst met verenigingen	24	
4.2	Spreiding	12			
4.3	Vraag – aanbod	12			
4.3.1	Voetbal	12			
4.3.2	Tennis	13			
4.3.3	Overige accommodaties	13			
4.4	Functionaliteit en kwaliteit	14			
4.5	Constateringen buitensport	14			
5.	Ontwikkelingen in de vraag	15			
5.1	Demografische ontwikkelingen	15			
5.1.1	Bevolkingsontwikkeling 2004-2018	15			
5.1.2	Bevolkingsprognose 2018-2040	15			
5.1.3	Leerlingenprognose	15			
5.2	Trends en ontwikkelingen	17			

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Sport staat voor plezier en passie, maar ook voor samenwerking, verbinding, vitaliteit en participatie. Wekelijks zijn veel inwoners van de gemeente Oudewater te vinden op of rond de vele sportvelden, banen, zalen en andere sportvoorzieningen die de gemeente rijk is. Als actief sporter, als toeschouwer of als vrijwilliger. Omdat het leuk is en omdat het gezelligheid biedt. Sport geeft energie en juist dat zorgt ervoor dat mensen bijna onopgemerkt ook op andere vlakken profiteren van sport. Daarmee heeft sport een intrinsieke waarde en een maatschappelijke waarde. Sportaccommodaties vormen daarbij een middel om de sportparticipatie te faciliteren en te bevorderen.

De gemeente Oudewater telt ongeveer 10.150 inwoners en beschikt over een aantal binnen- en buitensportaccommodaties. Gezien de omvang van de gemeente is het aantal accommodaties beperkt. De sportaccommodaties in Oudewater faciliteren sportgebruik en participatie enerzijds, maar vergen ook een financiële bijdrage van de gemeente. Daarnaast is het de vraag welke behoefte aan sportaccommodaties er de komende jaren is. Het inzicht in die verhouding tussen (toekomstig) aanbod en toekomstige vraag ontbreekt nu. De gemeente wil inzicht voor de komende 15 tot 20 jaar met betrekking tot het gebruik van en de behoefte aan sportaccommodaties en het kwantitatieve en kwalitatieve aanbod. Het doel is om te komen tot een concreet toekomstperspectief.

1.2 Vraagstelling

De gemeente Oudewater heeft voor dit onderzoek de volgende vraagstelling geformuleerd:

Wat is de huidige en toekomstige vraag (voor een periode van 15 tot 20 jaar) naar binnen- en buitensportaccommodaties in de gemeente Oudewater en hoe verhoudt zich dit tot het huidige aanbod? Ontwikkel daarbij (eventueel) scenario's voor het aanbod van sportaccommodaties in de gemeente. Deze scenario's dienen zich te onderscheiden in ambitieniveau. Per scenario wordt inzichtelijk gemaakt wat de maatschappelijke consequenties zijn alsmede wat het financiële effect is ten opzichte van de bestaande situatie.

Bij de opdrachtformulering is afgesproken dat het onderzoek betrekking heeft op de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties in de gemeente Oudewater. Het zwembad valt buiten de scope van dit onderzoek.

1.3 Opzet rapportage

De opbouw van deze rapportage volgt in grote lijnen de structuur van de vraagstelling.

- **Inventarisatie:** in de inventarisatie wordt een overzicht gegeven van de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties in de gemeente Oudewater. Hierbij wordt ingegaan op de aanwezige capaciteit, de spreiding, het gebruik, de functionaliteit en kwaliteit van de accommodaties en het eigendom, beheer en exploitatie van de sportaccommodaties. De inventarisatie resulteert in de beschrijving van de belangrijkste knelpunten die op accommodatieniveau spelen in de gemeente.
- **Trends, ontwikkelingen en ambities:** in het tweede deel van de rapportage worden de relevante trends en ontwikkelingen op het gebied van sport in beeld gebracht. Hierbij wordt ingegaan op de demografische ontwikkelingen, landelijke en lokale trends. Ook worden de ambities van de verenigingen in beeld gebracht.
- **Toekomstperspectief:** op basis van de gesignaleerde knelpunten, demografische ontwikkelingen, trends en ambities wordt de toekomstige capaciteit voor de binnen- en buitensport bepaald. Voor de geconstateerde knelpunten in onder- of overcapaciteit worden concrete optimalisatievoorstellen gedaan.

Voor het onderzoek zijn verschillende documenten geanalyseerd en hebben gesprekken plaatsgevonden met beleidsambtenaren van de gemeente Oudewater. Daarnaast is onder meer een enquête uitgezet onder de sportverenigingen (een algemene onder alle verenigingen en een specifieke vragenlijst over buitensport onder FC Oudewater en De Heksenmeppers). In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de aangeschreven verenigingen.

2. Inventarisatie sportaccommodaties

De gemeente Oudewater kent een overzichtelijk aanbod aan gemeentelijke sportaccommodaties. Op dit moment zijn er drie binnensport- en twee buitensportaccommodaties. In de volgende hoofdstukken volgt een inventarisatie van de gemeentelijke sportaccommodaties. Daarbij zijn het aanbod, de vraag en het gebruik van de accommodaties in beeld gebracht.

Dit onderzoek heeft betrekking op de sportaccommodaties waar de gemeente directe bemoeienis mee heeft (bijvoorbeeld door het eigendom van de grond, een financiële relatie of de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud) en/ of die van belang zijn voor het organiseren van het bewegingsonderwijs. De sportaccommodaties die volledig in eigendom zijn van particulieren worden wel benoemd, maar vallen buiten de scope van het onderzoek. Waar ontwikkelingen bekend zijn bij particuliere accommodaties, worden die benoemd in het rapport.

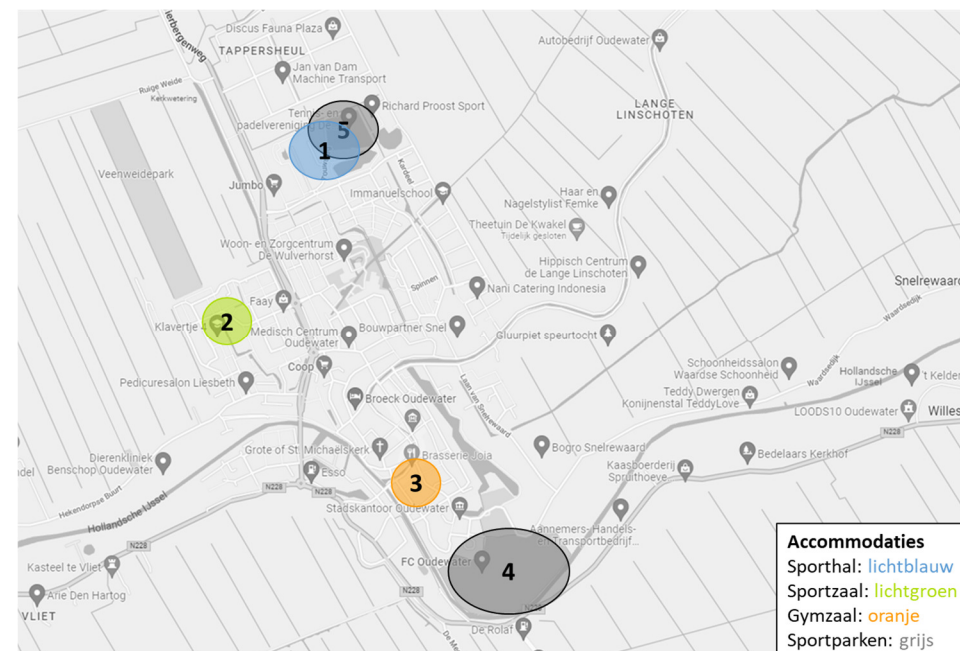
Het onderzoek heeft daarom betrekking op de volgende sportaccommodaties:

Tabel 1: Sportaccommodaties met relatie met de gemeente Oudewater

Sportaccommodaties in Oudewater	
3 binnensportaccommodaties	2 buitensportaccommodaties
1 sporthal	1 voetbalcomplex
1 sportzaal	1 tenniscomplex
1 gymzaal (Mariaschool)	

Naast bovenstaande accommodaties zijn er een skeelerbaan, zwembad, paardensportvereniging en watersportvereniging in de gemeente. Rond de ontwikkeling van het zwembad lopen separaat diverse trajecten en daarom is op voorhand afgesproken dat de zwemwatercapaciteit geen onderdeel is van de analyse. Omdat de overige voorzieningen particulier zijn (zonder rol voor de gemeente Oudewater) of vooral gebruik maken van de openbare ruimte (of voorzieningen buiten de gemeente Oudewater) vallen deze voorzieningen of taken van sport eveneens buiten de scope van het onderzoek. Met een voetbal- en

tenniscomplex en enkele binnensportaccommodaties beschikt Oudewater over sportvoorzieningen die in elke gemeente in ieder geval aanwezig zijn.

Figuur 1: De ligging van binnen- en buitensportaccommodaties in Oudewater

Binnensport

1. Sporthal De Noord Syde
2. Sportzaal De Eiber
3. Gymzaal Mariaschool

Buitensport

4. Sportpark Markveld
5. Sportvelden Noord Syde

Legenda binnen- en buitensportaccommodaties in Oudewater

3. Binnensportaccommodaties

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de binnensportaccommodaties van de gemeente Oudewater op het gebied van gebruik, functionaliteit en wijze van beheer.

3.1 Capaciteit

De gemeente kent twee gemeentelijke binnensportaccommodaties. Daarnaast is een gymzaal bij de Mariaschool gesitueerd. Dit is geen gemeentelijke sportaccommodatie.

Tabel 2: Overzicht binnensportaccommodaties

Accommodatie	Type zaal	Afmeting		Bouwjaar
		lxb	m ²	
Noort Syde	Sporthal	44x28	1.232	1992
De Eiber	Sportzaal	28x18	504	1976

In algemene zin wordt het volgende opgemerkt ten aanzien van binnensport:

- Binnensportaccommodaties zijn qua grootte te verdelen in drie typen die elk een eigen type gebruik kennen: gymzalen, sportzalen en sporthallen. Een gymzaal heeft een hoogte van meestal 5,5 meter en is geschikt voor gym, dans of verdedigingssporten, maar leent zich niet voor de meeste balsporten op verenigingsniveau. Een sportzaal heeft het formaat van twee gymzalen en een hoogte van minimaal 7 meter en leent zich voor de meeste balsporten op trainingsniveau. Een sporthal heeft als basis de maatvoering van drie gymzalen, een zaalhoogte van minimaal 7 meter en is vaak aangevuld met een kantine en tribune. Veel reguliere balsporten kunnen op wedstrijdniveau alleen in een sporthal worden beoefend, vanwege de maatvoering van de zaal zelf, de benodigde zaalhoogte en de benodigde aanvullende faciliteiten. Turnhallen kennen een flexibele omvang (zowel lengte, breedte als hoogte), maar hebben vaak een omvang van minimaal twee zaaldelen.
- Landelijke normen voor de aanwezigheid van binnensportaccommodaties ontbreken. Wel kunnen er kengetallen (richtlijn) gehanteerd worden voor de aanwezigheid van sportvoorzieningen per inwoner. De planningsnorm voor een sporthal bedraagt

bijvoorbeeld één per 10.000 tot 17.500 inwoners in stedelijke gebieden en één sporthal per 6.250 tot 12.500 inwoners in een minder stedelijke context.¹ Daarbij wordt ook een bandbreedte aangegeven van het aantal zaaldelen (in sporthallen en sportzalen). In een gemeente met ongeveer 50.000 inwoners ligt die tussen de 15 en 20 zaaldelen, mede afhankelijk van de kenmerken van de gemeente (1 kern of meerdere kernen) en de populariteit van zaalsporten. Voor een kleinere gemeente met 10.000 inwoners ligt het aantal zaaldelen daarmee tussen de 3 en 4, eveneens mede afhankelijk van de populariteit van zaalsporten.

- De behoefte aan gymzalen / zaaldelen is deels afhankelijk van het bewegingsonderwijs. Deze kengetallen zijn een indicatie waarbij de nuance meegegeven wordt dat het gebruik en de behoefte van binnensportaccommodaties ook sterk afhankelijk is van de grootte en ambities van de binnensportverenigingen. Alleen uitgaan van deze kengetallen doet geen recht aan de specifieke situatie van in dit geval Oudewater.
- De afstand tussen onderwijsinstelling en binnensportaccommodatie mag voor basisonderwijs niet meer bedragen dan 1 km bij tenminste 20 klokuren, 3,5 km bij tenminste 15 klokuren en 7,5 km bij tenminste 5 klokuren². Deze afstand wordt gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg.
- VNG hanteert een stichtingsnorm voor binnensportaccommodaties van een minimale benutting door bewegingsonderwijs en verenigingssport van in totaal 1.600 uur per jaar. NOC*NSF hanteert een richtlijn van minimaal 1.400 uur sportgebruik per jaar voor een sporthal of een sportzaal. In de praktijk komt naar voren dat de bezetting van sporthallen en sportzalen behoorlijk varieert. Dit is mede afhankelijk van wedstrijden op zondagen, efficiënte inroostering van trainingen in de avonden en efficiënt gebruik door scholen. Een bezetting van zo'n 3.000 uur per jaar (op basis maximaal gebruik door onderwijs, naschools gebruik van de accommodatie, goede avondbezetting op vijf avonden en optimale weekendbezetting op 2 dagen) is een zeer goede bezetting van een sporthal, zeker als daarbij de sluiting van de binnensportaccommodaties in vakantieperiodes meegenomen wordt. Het landelijk gemiddelde totale gebruik van een sporthal (verenigingen en onderwijs) is ongeveer 2.000 uur; van een sportzaal is dat 1.800 uur.

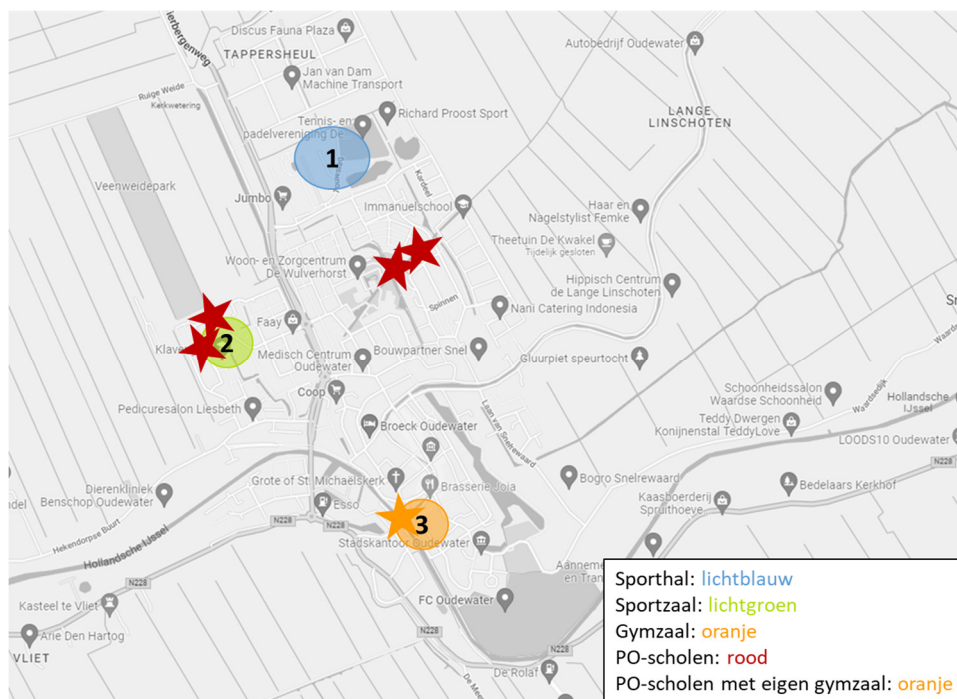
¹ Bron: Binnensportaccommodaties in Nederland: Mulier instituut, 2020

² Bron: Onderwijshuisvestingsverordening, gemeente Oudewater 2016

3.2 Spreiding

De gemeente Oudewater is een overzichtelijke gemeente. Er is sprake van een beperkte spreiding van de binnensportaccommodaties over de gemeente. Gezien de geringe reisafstanden, zijn de binnensportaccommodaties voor de meeste inwoners eenvoudig toegankelijk gesitueerd.

Voor het gebruik van de binnensportaccommodaties voor het bewegingsonderwijs is de afstand van scholen tot de binnensportaccommodaties van belang. In onderstaand kaartje is een overzicht gegeven van de positionering van de sportzaal en de sporthal in relatie tot de scholen. Verder is er een basisschool met een eigen gymzaal (de Mariaschool). Deze heeft in het overzicht dezelfde kleur als de gymzaal, zodat duidelijk is dat deze bij elkaar gesitueerd zijn.

Figuur 2. Ligging binnensportaccommodaties in relatie tot het onderwijs in Oudewater

De gymzaal van de Mariaschool hebben we meegenomen bij de vraag en capaciteit van het bewegingsonderwijs, met name de vraag vanuit de Mariaschool zelf. Omdat dit geen gemeentelijke accommodatie is, hebben we deze gymzaal bij de analyses van de binnensportaccommodaties buiten beschouwing gelaten. De gymzaal van de Mariaschool mag worden gebruikt door andere basisscholen. De gemeente kan op basis van de onderwijshuisvestingsverordening scholen naar deze gymzaal verwijzen. De klokuren worden dan vergoed door de gemeente aan het bestuur van de Mariaschool. Voor het bepalen van de bezetting van de Mariaschool geldt de norm uit de onderwijshuisvestingsverordening.

De gemeente is voornemens om sportzaal De Eiber te sluiten. Dat betekent dat alle basisscholen gebruik moeten maken van sporthal De Noord Syde. In het kaartje is een overzicht gegeven van de positionering van de sporthal in relatie tot de scholen. Deze valt voor alle basisscholen binnen het vastgestelde afstandscriterium. Bij de analyse en de uitwerking van het toekomstperspectief in hoofdstuk 6 wordt hier verder op ingegaan.

De gemeente onderzoekt met één van de schoolbesturen of dat schoolbestuur beheer en exploitatie van De Eiber over zou kunnen nemen. Dat zou betekenen dat de sportzaal gebruikt kan blijven worden voor bewegingsonderwijs en ander (sport)gebruik en dat de kantine in gebruik kan blijven als klaslokaal voor één van de basisscholen.

3.3 Bezetting

Uitgangspunten bij bepaling van de bezetting

Op basis van de door de gemeente aangeleverde gebruiksroosters van seizoen 2022-2023, hebben we het gebruik en de bezetting van de binnensportaccommodaties in Oudewater bepaald. Daarbij is gekeken naar het gemiddelde van het werkelijk gebruik in de wintermaanden en de zomermaanden. Door sporten die met name (en soms uitsluitend) in het winterseizoen gebruik maken van de binnensportaccommodaties, kunnen vaak grote verschillen optreden tussen de bezetting in het winter- en zomerseizoen.

De bezetting van een sportaccommodatie kan per jaar verschillen. Naast het structureel gebruik worden de binnensportaccommodaties ook incidenteel gebruikt voor bijvoorbeeld (kinder)feesten en commerciële evenementen als vlooiemarkten. Deze incidentele

activiteiten zijn niet in de bezettingsschema's opgenomen. De analyse van het gebruik geeft op hoofdlijnen een indicatie van de bezetting van de verschillende locaties en eventuele kansen en knelpunten.

Om de capaciteit van de binnensportaccommodaties te bepalen hebben we eerst het gebruiksrooster per week omgerekend naar een gemiddelde bezetting per jaar. Hiervoor hebben we onderscheid gemaakt in vier tijdsblokken qua gebruik (ongeacht de daadwerkelijke inroostering, bijvoorbeeld in relatie tot continu roosters bij basisscholen):

- Onderwijsgebruik op werkdagen tussen 8.30 en 15.00 uur
- Dag gebruik op werkdagen tussen 15.00 en 17.00 uur
- Avondgebruik op werkdagen tussen 17.00 en 23.00 uur
- Weekendgebruik op zaterdag en zondag tussen 9.00 en 21.00 uur

De bezettingsgraden zijn berekend door de gebruiksuren per week te delen door het maximaal aantal beschikbare uren. Voor de bezetting van de accommodaties met meerdere zaaldelen is gerekend met zaaldeeluren. Dit betekent dat 1 uur gebruik van een 1/3 zaal voor 0,33 klokuur wordt meegeteld.

Voor het totale jaargebruik van een sporthal (3 zaaldelen) hanteren we de volgende categorieën (op basis van landelijke referenties):

- **Goed** >2.500 uur per jaar (groen)
- **Ruim voldoende** 2.100 – 2.500 uur per jaar (lichtgroen)
- **Voldoende** 1.900 – 2.100 uur per jaar (geel)
- **Matig** 1.500 – 1.900 uur per jaar (oranje)
- **Onvoldoende** <1.500 uur per jaar (rood)

Bij de bepaling van de capaciteit en de bezetting moet aangetekend worden dat de bezetting mede afhankelijk is van het karakter van sportverenigingen of er ook op zondagen wedstrijden gespeeld worden. Veel zaalverenigingen spelen vooral op zaterdagen hun wedstrijden. Daardoor kan er sprake zijn van beschikbare capaciteit op zondagen, die door gebrek aan vraag niet ingevuld wordt. Bij de bepaling van de bezetting wordt wel rekening gehouden met de maximaal beschikbare capaciteit.

Voor het totale jaargebruik van een sportzaal (2 zaaldelen) hanteren we de volgende categorieën:

- **Goed** >2.100 uur per jaar (groen)
- **Ruim voldoende** 1.700 – 2.100 uur per jaar (lichtgroen)
- **Voldoende** 1.500 – 1.700 uur per jaar (geel)
- **Matig** 1.100 – 1.500 uur per jaar (oranje)
- **Onvoldoende** < 1.100 uur per jaar (rood)

Voor alle accommodaties geldt dat deze ook schoongemaakt moeten worden. Op deze momenten kan een accommodatie (gedeeltelijk) niet gebruikt worden. Het is dus belangrijk om de schoonmaakmomenten zo gunstig mogelijk in te roosteren zodat er zo min mogelijk gebruikstijd verloren gaat. Omdat dit geldt voor alle accommodaties in Nederland, is hier bij de berekening van de bezetting geen rekening mee gehouden.

Op basis van de door de gemeente aangeleverde gebruiksroosters 2022-2023, hebben we het gebruik en de bezetting van de binnensportaccommodaties in Oudewater bepaald. Als we het gemiddelde jaargebruik van de binnensportaccommodaties in een tabel zetten, dan ziet dat er als volgt uit.

Tabel 3: Jaargebruik binnensportaccommodaties Oudewater

Accommodatie	Onderwijs	Dag gebruik	Avondgebruik	Weekendgebruik	Totaal
Sporthal De Noort Syde	457 44%	73 18%	540 45%	161 17%	1.231
Sportzaal De Eiber	1.150 111%	0 0%	500 42%	160 17%	1.810

Totale gebruik

Als we kijken naar het totale gebruik van de binnensportaccommodaties in Oudewater, dan kunnen we het volgende constateren:

- Het totale jaargebruik van sporthal De Noort Syde is 1.231 uur. Als we dit vergelijken met de kengetallen die Synarchis hanteert voor sporthallen, dan is de bezetting

onvoldoende (minder dan 1.500 uur). Dit betekent dat er nog voldoende ruimte is voor uitbreiding van de binnensportactiviteiten. Het beperkte gebruik hangt samen met een beperkt aantal actieve (en kleinere) binnensportverenigingen in Oudewater. Zie ook paragraaf 5.4.1.

- Het totale gebruik van sportzaal De Eiber is 1.810 uur. Voor een sportzaal met twee zaaldelen is dit ruim voldoende (1.700 – 2.100 uur).
- Mocht sportzaal De Eiber in de toekomst verdwijnen, dan is er op basis van het totale jaargebruik in sporthal De Noort Syde nog voldoende capaciteit beschikbaar om de gebruikers onder te brengen.
- Verplaatsen van de activiteiten vanuit sportzaal De Eiber zou de bezetting van Sporthal Noort Syde verbeteren.

Onderwijsgebruik

- Het onderwijsgebruik is op werkdagen tussen 8.30 en 15.00 uur. Binnen dit tijdsblok is al het gebruik meegerekend voor de bepaling van de bezetting, ook als dit geen onderwijsgebruik is. Voor het basisonderwijs wordt in de wet uitgegaan van een maximale bezetting van 26 uur per week. Dit vloeit voort uit de lestijden van het basisonderwijs. Een maximale bezetting van 26 uur per week is gemiddeld 5,2 klokuur per dag bewegingsonderwijs. Bij 40 weken gebruik is dit op jaarbasis 1.040 uur. Dit staat echter los van de maximale capaciteit van een lokaal voor bewegingsonderwijs. Omdat dit lokaal door meerdere scholen gebruikt kan worden, is deze maximale capaciteit in de verordening vastgesteld op 40 uur per week. Deze analyse is beperkt tot het basisonderwijs. De gemeente Oudewater heeft geen scholen voor voortgezet onderwijs.
- Sportzaal De Eiber kent een bezetting van 111%. Dit komt omdat er in het rooster voor het basisonderwijs meer dan de maximale 26 uur per week is opgenomen. Op basis van het wettelijk verplichte aantal uren voor bewegingsonderwijs is deze bezetting overigens niet nodig: dit betekent dat (waarschijnlijk historisch gezien) scholen meer uren gebruik kunnen maken van de sportzaal dan waar zij op basis van de normen recht op hebben.
- In sportzaal De Eiber maken de basisscholen gebruik van beide zaaldelen. Elke gymgroep heeft volgens de onderwijshuisvestingsverordening recht op één zaaldeel. Daarnaast gymmen de leerlingen van groep 1 en 2 van in ieder geval de St. Jozefschool en Klavertje 4 niet in het speellokaal van de school. Het speellokaal wordt bij deze scholen

gebruikt als extra leslokaal en voor peuteropvang. Deze aspecten kunnen eveneens een verklaring zijn voor de hoge onderwijsbezetting.

- Tabel 4 laat het aantal klokuren bewegingsonderwijs volgens de onderwijshuisvestingsverordening en het aantal ingeroosterde klokuren zien. Alle basisscholen in Oudewater bieden meer klokuren bewegingsonderwijs aan dan volgens de Wet op Primair Onderwijs verplicht is (2 lessen van 45 minuten of 1,5 klokuur). Dit levert tot nog toe geen knelpunten op voor het onderwijsgebruik.
- In sporthal De Noort Syde was in 2022-2023 alleen onderwijsgebruik op donderdag en vrijdag.
- Met een bezetting van 44% is er nog ruimte voor aanvullend gebruik door het onderwijs. Vooral als de roostering wordt aangepast aan de onderwijshuisvestingsverordening en elke gymgroep één zaaldeel krijgt. Nu maken de Immanuelschool en De Schakels volgens het rooster van de scholen gebruik van de hele sporthal (3 zaaldelen).
- De reisafstand van de basisscholen tot de sporthal De Noort Syde valt binnen de door de gemeente gestelde norm. Mocht sportzaal De Eiber in de toekomst vervallen, dan kan het onderwijsgebruik verplaatst worden naar de sporthal. Hierbij moet er wel goed gekeken worden naar de inroostering van de uren bewegingsonderwijs en is het mogelijk dat het rooster opnieuw opgesteld wordt. Alle scholen kunnen evenwel ondergebracht worden (binnen de schooltijden) in sporthal De Noort Syde.
- De Mariaschool beschikt over haar eigen gymzaal en maakt geen gebruik van sportzaal De Eiber of sporthal De Noort Syde. De groepen 1 en 2 van de Mariaschool maken geen gebruik van het speellokaal voor bewegingsonderwijs, maar van de gymzaal. De gymzaal van de Mariaschool wordt op dit moment niet gebruikt door andere scholen.

Tabel 4: Genormeerde en ingeroosterde klokuren bewegingsonderwijs basisscholen 2023 - 2024

School	Klokuren volgens onderwijs-huisvestingsverordening	Ingeroosterde klokuren	Vershil
Klavertje 4	7,5	13	5,5
Immanuelschool	6	18	12
KBS St. Jozef	10,5	16	5,5
KBS Mariaschool	9	10,75	1,75
OBS de Schakels	3	12,75	9,75
Totaal	36	70,5	34,5

Toelichting:

- Het aantal klokuren conform de onderwijshuisvestingsverordening (1,5 klokuur per gymgroep) is gebaseerd op het aantal gymgroepen per basisschool, exclusief de kleutergroepen. De verordening volgt de Wet op het Primair Onderwijs.
- De ingeroosterde klokuren hebben betrekking op het daadwerkelijke gebruik (de ingeroosterde uren) in de binnensportaccommodaties.
- Het verschil wordt deels veroorzaakt doordat scholen meer uren in de binnensportaccommodaties afnemen of dat zij de beschikking hebben over de gehele accommodatie in plaats van één zaaldeel per gymgroep. Dit geldt met name voor de Immanuelschool en OBS de Schakels (allebei gebruikers van sporthal De Noort Syde). Daardoor kan een vertekend beeld ontstaan ten opzichte van de onderwijshuisvestingsverordening.
- Ten opzichte van de VNG-norm zit er dus theoretisch nog rek in de capaciteit van de binnensportaccommodaties. Dat betekent dan wel dat scholen een zaaldeel toegewezen krijgen en niet meer gebruik kunnen maken van de gehele zaal.

Sport- en overig gebruik*Dag gebruik*

- Op doordeweekse dagen tussen 15.00 en 17.00 uur wordt sporthal De Noort Syde beperkt gebruikt. De beschikbaarheid op jaarbasis is 400 uur. Dit betekent dat er nu met 73 uur per jaar een bezetting van 18% is. Daarmee is er nog ruimte voor gebruik overdag. Voor sportverenigingen is dit een lastig tijdstip om in te vullen vanwege de beschikbaarheid van trainers en leden die overdag vaak werken. Er zijn misschien wel mogelijkheden voor buitenschoolse opvang en andere beweegactiviteiten mogelijk.
- Sportzaal De Eiber wordt binnen dit tijdsblok niet gebruikt.

Avondgebruik

- Sporthal De Noort Syde heeft in de avonden een capaciteit van 1.200 uur per jaar. Daarvan wordt nu 540 uur gebruikt. Dat is een bezetting van 45%. Dit betekent dat er nog ruimte is voor sport in de avond. De bezetting kan verbeterd worden als alle zaaldelen verhuurd worden. Op dit moment wordt de sporthal in de avonden meerdere malen voor 2/3 verhuurd.
- Sportzaal De Eiber kent een avondgebruik van 500 uur per jaar. Dit is een bezetting van 42%.

- De verenigingen die nu gebruik maken van sportzaal De Eiber zouden verplaatst kunnen worden naar sporthal De Noort Syde. Het gebruiksrooster laat zien dat hier voldoende ruimte voor is. Dit betekent wel dat de roosters van sommige verenigingen aangepast moeten worden. De meeste activiteiten kunnen namelijk niet naar precies dezelfde dag en precies hetzelfde tijdstip worden verplaatst. In hoofdstuk 6 gaan we hier verder op in.

Weekendgebruik

Voor het weekendgebruik hebben we het daadwerkelijke gebruik in seizoen 2022-2023 gehanteerd. Daarbij gaan we uit van maximaal 12 uur bezetting per dag, in totaal 960 uur per jaar.

- De bezetting in het weekend is laag. Op zaterdag wordt sporthal De Noort Syde vooral gebruikt voor volleybal. Op zondag is er alleen incidenteel gebruik.
- De jaarcapaciteit van de sporthal in het weekend is 960 uur. De huidige bezetting is 17%. Er is daarmee nog volop ruimte voor sportgebruik in het weekend (met name op zaterdagavond na 19.00 uur en op zondag).
- Sportzaal De Eiber wordt alleen op zaterdagochtend gebruikt door Gympoint. Zij zorgen voor een weekendbezetting van 17%.
- Bij verplaatsing van de activiteiten van sportzaal De Eiber naar sporthal De Noort Syde vraagt de inroostering op zaterdag om aandacht, omdat zowel de volleybalvereniging als de gymvereniging nu hun activiteiten grotendeels op zaterdagochtend hebben.

3.4 Functionaliteit en kwaliteit

Sporthal De Noort Syde is gerealiseerd in 1992 en sportzaal De Eiber in 1976. Daarmee is met name de sportzaal op leeftijd. De sportzaal is grotendeels economisch afgeschreven; er is nog een boekwaarde van € 33.000. Mocht sportzaal De Eiber in de toekomst verdwijnen, dan is sporthal De Noort Syde de enige gemeentelijke binnensportaccommodatie van Oudewater.

Kwaliteit

Sportzaal De Eiber is weliswaar op leeftijd, maar ziet er verder goed onderhouden en verzorgd uit. De vloeren en het sanitair zijn gerenoveerd. Wel is tijdens een korte schouw naar

voren gekomen dat de dakbedekking slecht is. In het MJOP is geen rekening gehouden met de vervanging daarvan. Vanwege de mogelijke sloop van de sportzaal wordt vanuit het MJOP op dit moment vooral het klein onderhoud uitgevoerd.

Sporthal De Noort Syde ziet er voldoende uit qua onderhoud. Wel is er een aantal aandachtspunten in het onderhoud:

- De scheidingswand in de sporthal is een oud model en aan de bovenzijde volledig open. Daardoor wordt nauwelijks geluid geabsorbeerd. Bij gelijktijdig gebruik (twee gymgroepen of twee verenigingen) kan daardoor geluidsoverlast ontstaan. Het MJOP voorziet alleen in het onderhoud van de scheidingswand, niet in vervanging. Wanneer de sporthal intensiever gebruikt moet worden door meerdere gebruikers tegelijk, zal gekeken moeten worden naar een goede geluidsabsorberende scheidingswand.
- In het MJOP staan verder meerdere werkzaamheden die in 2023 of de komende jaren worden uitgevoerd.
- Meerdere ruimten in de sporthal hebben inmiddels een andere functie (zie ook functionaliteit). Daarnaast zijn meerdere ruimten in gebruik als opslag door de horeca-exploitant. Onder meer de doucheruimten bij de squashbanen en een grote ruime naast de toestellenberging. Het geheel maakt daarmee geen verzorgde indruk.

Functionaliteit

Sporthal De Noort Syde

De functionaliteit van de accommodaties is onder meer beoordeeld op basis van de zaalafmeting, omdat deze bepaalt in welke mate deze geschikt is voor bepaalde sporten. De standaardafmeting van een sporthal is (minimaal) 24 x 44 meter. Sporthal De Noort Syde is groter (28 x 44 meter). Dit is voordelig omdat de gebruiksmogelijkheden van de sporthal hierdoor toenemen. Ook is er voldoende uitloopruimte rondom de velden. De sporthal heeft op dit moment vier kleedkamers (2 heren en 2 dames kleedkamers). De EHBO-ruimte is momenteel in gebruik als vergaderruimte.

In de sporthal zijn drie squashbanen gesitueerd. Deze zijn niet meer voor hun oorspronkelijke doel in gebruik. De banen zijn door de exploitant van de horeca omgebouwd tot dart- en kaartruimte en voor overig gebruik (inclusief een podium).

De sporthal kent op dit moment één scheidingswand (Trenomat), waardoor de zaal opgesplitst kan worden in twee delen. Een tweede scheidingswand zou eventueel geplaatst kunnen worden om het gebruik te intensiveren (onder meer het gebruik voor bewegingsonderwijs). Daarbij zal dan ook naar de belijning op de sportvloer gekeken moeten worden. Als er twee scheidingswanden in de sporthal gesitueerd worden, moet ook het aantal kleedkamers worden uitgebreid. Met de verschillende ruimten in het gebouw (waaronder de doucheruimten bij de voormalige squashbanen) zijn hiervoor eventueel wel mogelijkheden.

Sportzaal De Eiber

Sportzaal De Eiber heeft een afmeting van 18 x 28 meter. Hierdoor is deze sportzaal niet geschikt voor wedstrijden van de meeste sporten. Wel kan er door alle sporten getraind worden. Zaalvoetbalvereniging FC Noort / Dubbele Schaar traint nu in sportzaal De Eiber en gebruikt voor haar thuiswedstrijden sporthal De Noort Syde. De kantine van sportzaal De Eiber wordt niet meer voor haar oorspronkelijke doeleinden gebruikt en wordt nu verhuurd als klaslokaal aan de nabij gelegen basisschool St. Jozefschool. In Sportzaal De Eiber is turnmateriaal aanwezig van de gymnastiekvereniging. Dit materiaal is opgeslagen in een berging van 11 x 3,60 meter. Als gebruikers moeten verhuizen naar een andere locatie, dan zal ook gekeken moeten worden naar de opslag van dit materiaal.

3.5 Eigendom, beheer en exploitatie

De Eiber is eigendom van gemeente Oudewater. De sportzaal wordt beheerd en geëxploiteerd door de gemeente Oudewater.

Sporthal De Noort Syde was voorheen eigendom van de Stichting Sporthal Oudewater. De stichting heeft het recht van erfpacht opgezegd, waardoor de gemeente weer verantwoordelijk is voor de exploitatie. In sporthal De Noort Syde is een horeca-exploitant actief, die een aantal ruimten in het complex op een andere wijze gebruikt dan waar de ruimten oorspronkelijk voor bedoeld waren (squashbanen).

3.6 Constateringen binnensportaccommodaties

Uit de analyse van de capaciteit en het huidige gebruik volgt een aantal constatering:

- De gemeente Oudewater kent 3 binnensportaccommodaties: 1 sporthal, 1 sportzaal en 1 gymlokaal (bij de Mariaschool).
- De gemeente beschikt met 1 sporthal over een gemiddeld aanbod voor een gemeente met 10.000 inwoners. Met de sporthal is het mogelijk binnensportverenigingen te faciliteren op het gebied van trainingen en wedstrijden.
- Van 1 binnensportaccommodatie is de economische levensduur van 40 jaar overschreden. Het gaat hier om sportzaal De Eiber. De gemeente is voornemens sportzaal De Eiber te sluiten.
- Bij sporthal De Noort Syde valt op dat de squashbanen niet meer als zodanig in gebruik zijn en dat meerdere ruimten op dit moment als opslagruimte gebruikt worden.
- De bezetting van sporthal De Noort Syde is onvoldoende. Met name het weekendgebruik is laag. Er is een beperkt aantal (kleinere) binnensportverenigingen actief in Oudewater.
- In Sporthal De Noort Syde is voldoende capaciteit aanwezig om de activiteiten uit sportzaal De Eiber te kunnen huisvesten. Niet alle activiteiten zullen naar precies dezelfde dag en hetzelfde tijdstip verplaatst kunnen worden. Dit vraagt aandacht voor de inroostering. Daarnaast moet in het geval van verplaatsing van gebruikers gekeken worden naar eventuele ondersteunende ruimten zoals berging (voor de gymnastiekvereniging). Binnen het huidige complex zijn hier wel mogelijkheden voor.
- Het onderwijsgebruik van sporthal De Noort Syde is beperkt (alleen op donderdag en vrijdag, waarbij 1 zaaldeel zou kunnen volstaan). Sportzaal De Eiber wordt intensief gebruikt voor het bewegingsonderwijs. Er is voldoende ruimte in de sporthal om de uren bewegingsonderwijs vanuit sportzaal De Eiber hier naartoe te verplaatsen. Daarmee is in Oudewater voldoende capaciteit in de sporthal om voor elke school binnen het vastgestelde afstandscriterium bewegingsonderwijs te faciliteren.
- Voor zowel sporthal De Noort Syde als sportzaal De Eiber geldt dat de gereserveerde tijdsblokken voor de scholen niet in alle gevallen daadwerkelijk nodig zijn op basis van het aantal leerlingen en de genormeerde klokuren. Een efficiëntere roostering zou voor meer ruimte kunnen zorgen. Dit is in sommige gevallen niet mogelijk door de beschikbaarheid van vakleerkrachten.

4. Buitensportaccommodaties

4.1 Capaciteit

Binnen Oudewater zijn twee sportparken te vinden. Sportpark Markveld heeft de beschikking over voetbalvelden en een atletiekvoorziening. Het complex wordt gebruikt door FC Oudewater, loopgroep Oudewater en een BSO. De sportvelden bij Noort Syde zijn tennis- en padelbanen en daarmee monofunctioneel. Gebruiker van het complex is TV De Heksenmeppers. Voor de capaciteitsanalyse richten we ons op voetbal en tennis.

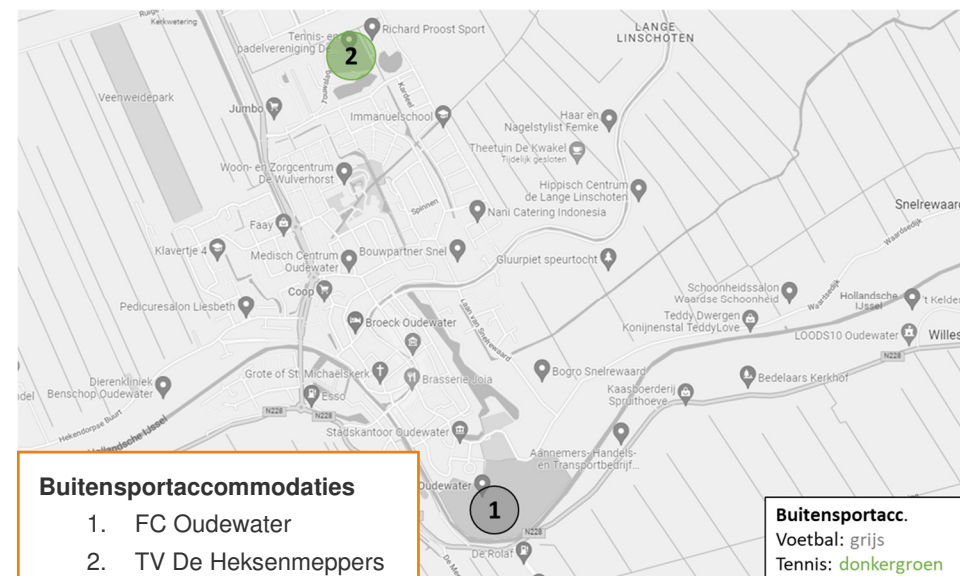
In tabel 5 is een overzicht opgenomen van de twee sportaccommodaties. Hierin wordt het type en het aantal velden/banen benoemd. Trainingsvelden zijn velden die niet aan wedstrijdmetingen voldoen en enkel gebruikt worden voor trainingen. In het geval van FC Oudewater is dit het combiveld voetbal/atletiek. Dit trainingsveld kent een grotere afmeting dan een regulier wedstrijdveld. Wanneer een veld/baan wel of niet verlicht is, heeft dit gevolgen voor de capaciteit van het veld of de baan. In Oudewater zijn de banen van TV De Heksenmeppers volledig verlicht. FC Oudewater beschikt over zes velden (5 voetbalvelden en 1 combiveld voetbal/atletiek), waarvan er vier verlicht zijn.

Tabel 5: Overzicht aanbod buitensportaccommodaties

Accommodatie	Sport	Totaal	Wedstrijdsvelden								Pupillen/trainingsvelden		
			Voetbal			Tennis					Subtotaal	Pupillen/mini-	Trainingsveld
			Kunstgras	Natuurgras	Gravel	Kunstgras	Smash court	Canadian court	EasyClay	Padel			
Sportpark Markveld	Voetbal FC Oudewater	6	2	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sportvelden Noort Syde	Tennis De Heksenmeppers	13	-	-	8	-	-	-	5	4	1	1	-

4.2 Spreiding

In figuur 3 is de spreiding van de buitensportverenigingen in Oudewater te zien.

Figuur 3: Spreiding buitensportaccommodaties in Oudewater

4.3 Vraag – aanbod

Op basis van richtlijnen van de sportbond waar de betreffende sportvereniging onder valt, wordt vastgesteld of er efficiënt gebruik wordt gemaakt van de aanwezige velden/banen. Ten aanzien van het aantal leden/teams is uitgegaan van de opgave van de verenigingen (enquête), van de informatie op de websites (afgelopen seizoen of seizoen 2023 – 2024) en van informatie van de bonden. In onderstaande paragrafen wordt voor voetbal en tennis per vereniging de capaciteitsberekening weergegeven.

4.3.1 Voetbal

In Oudewater is één voetbalvereniging actief op Sportpark Markveld. Zij beschikken over een eigen clubaccommodatie en maken gebruik van zowel kunst- als natuurgras wedstrijdsvelden (zie tabel 5) en één natuurgras trainingsveld (met atletiekvoorziening rond het veld).

Eén van de kunstgrasvelden wordt gedeeld met de BSO. De velden op het sportcomplex worden in gebruik gegeven door de stichting BESMO (Beheer Sportpark Markveld Oudewater). Deze stichting is ooit om fiscale redenen ingesteld en fungeert als verhuurder van de accommodatie aan de voetbalvereniging, de BSO, de loopgroep en eventueel andere gebruikers.

Voor de berekening van de behoefte aan wedstrijdvelden is gebruik gemaakt van het planingsmodel van de KNVB. Daarbij wordt op basis van het aantal ingeschreven teams per leeftijdscategorie, het gebruik in het weekend (zaterdag, zondag, beide) en het aantal velden een analyse gemaakt van capaciteit.

Tabel 6: Capaciteitsberekening voetbal o.b.v. teamindeling 2022-2023

Capaciteitsberekening voetbal					
Vereniging	Wedstrijd velden				
	Beschikb. capaciteit		Berekende behoefte	Saldo	
	Kunst-gras	Natuur-gras		Niet afgerond	Afgerond
FC Oudewater	2	3	4,54	0,46	0
Totaal			4,54	0,46	0

Uit de capaciteitsberekening kan het volgende geconcludeerd worden:

- FC Oudewater heeft volgens de KNVB-richtlijn 4,54 wedstrijd velden nodig. Afgerond zijn dit vijf wedstrijd velden. Er zijn in totaal vijf wedstrijd velden aanwezig. Dit betekent dat er voldoende wedstrijd velden beschikbaar zijn. Er is nog enige ruimte voor groei van de vereniging.
- Aan de hand van de KNVB-richtlijn (aantal normteams in relatie tot de trainingsbehoefte) en de beschikbare velden is er voldoende trainingscapaciteit beschikbaar op het sportpark.
- Door FC Oudewater worden wel knelpunten ervaren als gevolg van het dubbelgebruik van één van de kunstgrasvelden met de BSO. Door het dubbelgebruik slijt de toplaag van het kunstgrasveld sneller, hetgeen ervoor zorgt dat hier met de planning van trainingen door FC Oudewater rekening mee gehouden moet worden.

- FC Oudewater gaf in de enquête aan dat het inplannen van de trainingen lukt, maar zij dan wel vaker op een half veld trainen. Zij vinden dit niet ideaal. De KNVB-richtlijn gaat voor trainingen uit van twee normteams per veld. Trainingen op een half veld zijn daarmee conform deze richtlijn.

4.3.2 Tennis

In Oudewater is één tennisvereniging actief. Deze tennisvereniging heeft zowel beschikking over binnen- als buitenbanen.

Tabel 7: Capaciteitsberekening tennis o.b.v. teamindeling 2022-2023

Capaciteitsberekening tennis (verlichte tennisbanen)				
Vereniging	Beschikbare capaciteit	Berekende behoefte	Saldo	
			Niet afgerond	afgerond
TV De Heksenmeppers	13	8,58	4,42	4

Uit de capaciteitsberekening kan het volgende geconstateerd worden:

- TV De Heksenmeppers beschikt over 13 tennisbanen. Dit zijn 8 gravelbanen buiten en 5 EasyClay banen binnen (tennishal). Uit de capaciteitsberekening komt naar voren dat op basis van het ledenaantal rekening gehouden moet worden met ongeveer 9 banen. Daarmee is er een overcapaciteit van 4 banen.
- Daarnaast beschikt TV De Heksenmeppers over een minibaan en 4 padelbanen. De minibaan en de padelbanen zijn niet meegenomen bij de capaciteitsberekening.

4.3.3 Overige accommodaties

Zoals aangegeven beschikt sportpark Markveld ook over een atletiekvoorziening rond het trainingsveld van FC Oudewater (tartanbaan). Die voorziening wordt onder meer gebruikt door Loopgroep Oudewater. Voor een gemeente met de omvang van Oudewater kan dit als een luxe voorziening bestempeld worden.

4.4 Functionaliteit en kwaliteit

De voetbalvelden en tennisbanen voldoen aan de standaard afmetingen en regels voor het spelen van wedstrijden. FC Oudewater heeft daarnaast de beschikking over een trainingsveld dat ook voor pupillenwedstrijden kan worden gebruikt. Vier van de vijf velden van FC Oudewater zijn voorzien van verlichting, hetgeen extra trainingsmogelijkheden biedt voor de vereniging. Alle tennisbanen van TV De Heksenmeppers zijn eveneens voorzien van verlichting.

De buitensportvelden worden conform een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) door de stichting BESMO onderhouden. De staat van de velden is over het algemeen goed. Via enquêtes is aan de verenigingen gevraagd wat zij van de functionaliteit en kwaliteit van de velden vinden. Over het algemeen zijn de respondenten (redelijk) positief. Specifieke punten die benoemd worden zijn:

- FC Oudewater geeft aan dat een deel van de kleedkamers en publieke ruimten toe zijn aan renovatie. Over het aantal parkeerplekken zijn zij matig tevreden.
- TV De Heksenmeppers is over het algemeen tevreden over de kwaliteit van de accommodatie. Zij gaven wel aan dat ze een groter aantal kleedkamers zouden willen hebben.

4.5 Constateringen buitensport

In de voorgaande paragrafen is een toelichting gegeven op de buitensportaccommodaties in de gemeente Oudewater. Hieronder worden de belangrijkste punten samengevat.

- De twee buitensportaccommodaties liggen verspreid over de gemeente Oudewater. Gezien de beperkte omvang van Oudewater is daarmee sprake van een goede spreiding.
- Er is sprake van een evenwicht in het aantal voetbalvelden en de behoefte. Op basis van het huidige aantal teams en de 5 wedstrijd velden is er ruimte voor beperkte groei.
- Het aantal tennisbanen is redelijk tot goed afgestemd op het aantal leden van TV De Heksenmeppers. Er is een beperkte overcapaciteit (4 banen) waarmee nog groei opgevangen kan worden. De tennisvereniging beschikt daarnaast over 4 padelbanen.
- De functionaliteit en kwaliteit van de sport gebonden voorzieningen zijn over het algemeen goed. Aandachtspunten zijn het aantal kleedkamers (TV De Heksenmeppers) en renovatie van de kleedkamers en de publieke ruimte (FC Oudewater).

5. Ontwikkelingen in de vraag

In dit hoofdstuk worden demografische ontwikkelingen in de gemeente Oudewater toegelicht. Vervolgens wordt ingegaan op algemene landelijke trends en ontwikkelingen die invloed (kunnen) hebben op de behoefte aan en het gebruik van sportaccommodaties. De trends en ontwikkelingen worden beschreven op basis van bureau-informatie en bronnen als het Sociaal en Cultureel Planbureau, het Mulier Instituut³ en de Nederlandse Sportraad⁴. Verder wordt ingegaan op de lokale ontwikkelingen in Oudewater, onder meer op het gebied van woningbouw, de sportparticipatie in de gemeente en de ontwikkeling van verenigingen.

5.1 Demografische ontwikkelingen

Als onderdeel van dit onderzoek is gekeken naar de bevolkingsontwikkeling van de gemeente Oudewater. De omvang en opbouw van de bevolking is van invloed op de vraag naar sportaccommodaties in de gemeente. Voor de ontwikkelingen in de vraag naar bewegingsonderwijs is de leerlingenprognose voor de komende jaren in beeld gebracht.

5.1.1 Bevolkingsontwikkeling 2004-2018

De gemeente Oudewater bestaat uit de kernen Oudewater, Papekop, Hekendorp en Snelrewaard. Op 1 januari 2022 had Oudewater 10.159 inwoners⁵. De bevolking van Oudewater vergrijsst met de jaren. In 2022 is 22% van de bevolking 65-plusser. Dit is wat hoger dan het landelijk gemiddelde van 20%.⁶ Opvallend is wel dat in de kleinere kernen er meer huishoudens met kinderen wonen. Ten opzichte van andere gemeenten in de provincie ligt in de gemeente Oudewater het aantal huishoudens met kinderen wat hoger.⁷ In 2022 is het aantal jongeren onder de 18 jaar 19,8%. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde van 18,7%.⁸

5.1.2 Bevolkingsprognose 2018-2040⁹

Jaarlijks wordt door ABF research een bevolkingsprognose opgesteld, de Primos prognose. Deze prognose wordt onder meer door het ministerie van Binnenlandse Zaken, de provincies en gemeenten in Nederland gebruikt om inzicht te krijgen in de verwachte groei van de bevolking en huishoudens in de desbetreffende gemeente tot 2040.

Uitgaande van de Primos prognose neemt de bevolking toe tot 10.780 inwoners in 2040. Opvallend is dat het aantal huishoudens relatief harder gaat groeien dan de bevolking. Dit komt door huishoudensverduunning die mede wordt veroorzaakt door de vergrijzing: minder personen per huishouden.

5.1.3 Leerlingenprognose

Naast de bevolkingsontwikkeling geeft de leerlingenprognose belangrijke informatie als het gaat om het verwachte gebruik van de binnensportaccommodaties. De ontwikkeling van de leerlingenaantallen geeft aan hoe het bewegingsonderwijs zich in de aankomende jaren ontwikkelt en welke sportvoorzieningen nodig zijn om bewegingsonderwijs te kunnen blijven faciliteren.

De leerlingenprognose van gemeente Oudewater uit 2023 laat zien dat het aantal leerlingen in het basisonderwijs met ongeveer 5% daalt in de periode tot en met 2041.¹⁰ De verwachte daling in het basisonderwijs is van belang voor de sportaccommodaties omdat dit gevolgen kan hebben voor het aantal uren bewegingsonderwijs. In figuur 4 is het aantal leerlingen basisonderwijs in Oudewater te zien.

Volgens de prognose waren er op 1 oktober 2022 in totaal 38 groepen. Als al deze groepen conform de wet 1,5 klokuur per week bewegingsonderwijs krijgen, is dit een totale behoefte van 57 klokuren bewegingsonderwijs per week. Volgens de prognose daalt het totale aantal

³ Het Mulier Instituut voert in opdracht van het ministerie van VWS en andere publieke organisaties fundamenteel en toegepast sportonderzoek uit en geldt als onderzoeksinstituut in de sportsector.

⁴ De Nederlandse Sportraad is een onafhankelijk adviesorgaan van de regering, dat zich richt op het versterken van de betekenis van topsport, breedtesport en bewegen voor de samenleving.

⁵ CBS StatLine

⁶ Bron: Kis-wijkmonitor.nl

⁷ Bron: Woonvisie Oudewater

⁸ Bron: Kis-wijkmonitor.nl

⁹ Idem

¹⁰ Bron: Leerlingenprognose gemeente Oudewater en Woerden, 2023

groepen in 2040 tot 35. Dit komt neer op 52,5 klokuur bewegingsonderwijs per week. Dit is een afname van ongeveer 8% van de klokuren bewegingsonderwijs.

Figuur 4: Aantal leerlingen basisonderwijs per schooljaar

Bij deze berekening zijn drie kanttekeningen te maken:

1. Bij het aantal groepen in de prognose zijn ook de kleutergroepen meegenomen. Kleutergroepen gymmen in principe in het speellokaal van de school en maken dus geen gebruik van sportaccommodaties. De praktijk in Oudewater is echter anders: zolang er plek is in de binnensportaccommodaties, kunnen kleutergroepen daar ook terecht voor bewegingsonderwijs. Dit geldt ook voor de groepen 3 – 8 (extra gebruik en/of gebruik van meer dan 1 zaaldeel). Ten opzichte van de huidige situatie (waarbij de gymgroepen exclusief de kleutergroepen volgens de onderwijshuisvestingsverordening ongeveer 36 klokuren bewegingsonderwijs nodig hebben) zit er een verschil van ongeveer 20 klokuren tussen de leerlingenprognose en de huidige behoefte aan klokuren volgens onderwijshuisvestingsverordening.
2. Een verwachte daling of stijging van het aantal leerlingen betekent niet altijd een afname of stijging van het aantal groepen dat bewegingsonderwijs krijgt. Het is namelijk

ook mogelijk dat de groepen van een school wat kleiner of groter worden. Bijvoorbeeld 20 of 28 leerlingen per groep in plaats van 25. In dat geval blijft de behoefte aan sportaccommodaties gelijk.

3. Deze berekening gaat uit van de huidige wetgeving. Het is mogelijk dat in de toekomst de wetgeving verandert waardoor er meer uren bewegingsonderwijs verplicht worden.

Tabel 8 geeft inzicht in de invloed van de ontwikkeling van het aantal leerlingen en klokuren bewegingsonderwijs op de behoefte aan zaaldelen voor bewegingsonderwijs op basis van de leerling prognose 2023. Voor het basisonderwijs geldt een wettelijk afstandscriterium. Daardoor is het niet waarschijnlijk dat basisscholen in de toekomst gebruik gaan maken van sportaccommodaties buiten de eigen kern. Voor het berekenen van het aantal benodigde zaaldelen is uitgegaan van 26 klokuren per week voor basisonderwijs. Er is gerekend met het totale aantal leerlingen in Oudewater, dus ook de kleutergroepen zijn meegeteld.

Tabel 8: Toekomstige behoefte bewegingsonderwijs

		Toekomstige behoefte bewegingsonderwijs				Aanwezige capaciteit
		2023	2028	2033	2038	
Basisonderwijs						zaaldelen
Oudewater	Klokuren	57	52,5	57	57	
	Zaaldelen	2,2	2	2,2	2,2	5 – 6

Op basis van deze tabel kunnen we het volgende constateren:

- Het aantal klokuren bewegingsonderwijs in het basisonderwijs conform de leerlingenprognose is vrij stabiel. Het daalt van 57 uur in 2023 naar 52,2 uur in 2028, maar stijgt daarna weer naar 57 uur in 2033 en 2038. Dit is inclusief de kleutergroepen (die normaal gesproken gebruik maken van speellokalen).
- Als gevolg hiervan blijft de behoefte aan zaaldelen ook stabiel tussen de 2 en 2,2, inclusief de kleutergroepen. In de praktijk zal deze behoefte lager liggen als de kleutergroepen gebruik maken van een speellokaal.
- Op dit moment zijn er in Oudewater 6 zaaldelen beschikbaar voor het bewegingsonderwijs. Dit zijn 3 zaaldelen in sporthal De Noort Syde, 2 zaaldelen in sportzaal De Eiber en 1 zaaldeel in de gymzaal van de Mariaschool. Daarbij moet opgemerkt worden dat er in theorie weliswaar 3 zaaldelen in sporthal De Noort Syde zijn, maar dat er slechts 1 scheidingswand in de sporthal is. De hal is daarmee op dit moment op te delen in 2

zaaldelen, waarvan 1 zaaldeel 2/3 van de sporthal betreft. In totaal zijn er daarmee effectief 5 zaaldelen beschikbaar voor het bewegingsonderwijs.

- Mocht sportzaal De Eiber in de toekomst verdwijnen, dan zijn er met de zaaldelen in sporthal De Noort Syde en het gymlokaal bij de Mariaschool voldoende zaaldelen aanwezig voor het bewegingsonderwijs. De benodigde klokuren van de Mariaschool (ongeveer 9 klokuren volgens de onderwijshuisvestingsverordening) kunnen worden geprogrammeerd in de eigen gymzaal. De resterende uren bewegingsonderwijs van de andere basisscholen kunnen in de beschikbare twee zaaldelen van sporthal De Noort Syde worden gepland, zeker als de kleutergroepen gebruik maken van speellokalen.

De kantine van De Eiber wordt door de St. Jozefschool gebruikt als klaslokaal. Als De Eiber sluit, moet hiervoor een oplossing worden gevonden. Daarnaast worden de speellokalen van de St. Jozefschool en Klavertje 4 gebruikt als leslokalen. Als de scholen hun speellokalen (weer) voor bewegingsonderwijs gaan gebruiken, dan zal eveneens een oplossing gevonden moeten worden voor de capaciteit van leslokalen.

5.2 Trends en ontwikkelingen

In de volgende paragrafen worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de behoefte aan en het gebruik van sportaccommodaties toegelicht.

5.2.1 Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen

De belangrijkste sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen zijn:

- Op het gebied van vrijetijdsbesteding ondernemen mensen meer activiteiten in een korter tijdsbestek dan voorheen. Zowel de inhoud van activiteiten als de daaruit voortvloeiende sociale contacten worden oppervlakkiger. In het verlengde van de zogenaamde 'zapcultuur' ondervindt sportbeoefening in verenigingsverband steeds meer concurrentie van televisie, sociale media en online games.
- Vanwege de toegenomen mobiliteit zijn mensen in de regel in staat en bereid langer te reizen voor hun vrijetijdsbesteding. Hierdoor worden inwoners steeds minder afhankelijk van hun wijk/kern. Dit kan betekenen dat bepaalde voorzieningen in een wijk een groter verzorgingsgebied krijgen. Het kan ook betekenen dat voorzieningen steeds

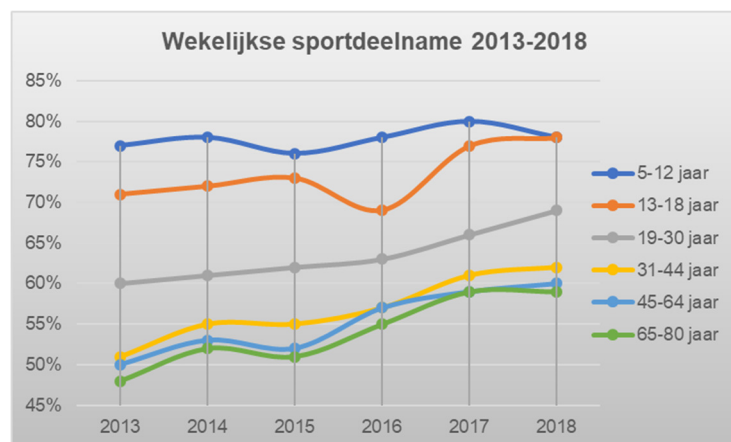
minder bezocht worden omdat inwoners hun vertier zoeken buiten de eigen wijk. Dit geldt in mindere mate voor (jonge) kinderen en senioren.

- Naast de primaire functie bieden verenigingen aan leden ook andere activiteiten aan en ook worden steeds meer activiteiten ontplooid die toegankelijk zijn voor niet-leden. Dergelijke verenigingen spelen dan ook een belangrijke rol in een gemeenschap. (Sport)verenigingen nemen in toenemende mate hun sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheid.
- Mensen voelen zich minder verbonden aan verenigingen en gaan op zoek naar meer flexibele, meer individuele vormen van sport en bewegen. Dit is terug te zien in het groeiend aantal leden van fitnesscentra, maar ook in de toename van het gebruik van de openbare ruimte (wandelen, hardlopen, fietsen, bootcamp, etc.). Daar staat tegenover dat, als tegenhanger van individualisering, een trend van nieuw collectivisme waarneembaar is. Kenmerk van het nieuw collectivisme is dat mensen weer meer op zoek gaan naar een groep waarbij men zich thuis voelt en waartoe men wil behoren. Dit biedt weer kansen voor sportverenigingen.
- Lokaal sport- en beweegbeleid kan tegenwoordig niet meer los worden gezien van de opdrachten die gemeenten hebben in het sociaal domein. Sportverenigingen worden steeds nadrukkelijk aangesproken op en betrokken bij het leveren van maatschappelijke bijdragen (sport als middel).
- Er zal duidelijker onderscheid ontstaan tussen enerzijds verenigingen die er in slagen leden, vrijwilligers en sponsors aan zich te verbinden en anderzijds verenigingen die te kampen hebben met een cumulatie van financiële en organisatorische problemen (lees: het onderscheid tussen vitale en minder vitale verenigingen).
- Gebruikers van maatschappelijke accommodaties stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit en uitstraling van accommodaties en verenigingen.
- Duurzaamheid bij sportaccommodaties is een belangrijk item. Men is verplicht om energiebesparende maatregelen door te voeren die een terugverdientijd hebben van minder dan vijf jaar. Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid gaan snel. Gangbare maatregelen bij sportaccommodaties zijn het gebruik van zonnepanelen, waterbesparende maatregelen en van ledverlichting. Nieuwbouw moet voldoen aan de BENG-eisen (bijna energie neutrale gebouwen).

5.2.2 Ontwikkelingen in de sportparticipatie

De belangrijkste ontwikkelingen in sportparticipatie zijn:

- De aandacht voor gezond leven en bewegen blijft onverminderd groot, hetgeen een positieve stimulans betekent voor sport en bewegen.
- Vooral 55-plussers blijken vaker deel te nemen aan sportieve activiteiten dan in het verleden.
- De ontgroening en vergrijzing van de Nederlandse samenleving is een feit. Dit vormt een bedreiging voor sportverenigingen die zich vooral concentreren op de jeugd en biedt tegelijkertijd kansen voor hen die aantrekkelijke programma's en activiteiten kunnen bieden voor senioren.
- Het landelijke sportdeelnamecijfer is na een aantal jaren groei inmiddels stabiel (circa 68%)¹¹, evenals de mate waarin de Nederlander lid is van een sportvereniging (circa 30%). In Figuur 5 is de sportdeelname per leeftijdscategorie weergegeven.

Figuur 5: Wekelijkse sportdeelname per leeftijdscategorie

Specifieke ontwikkelingen binnensport

- De binnensporten staan landelijk al langere tijd onder druk. De afgelopen periode hebben binnensporten als volleybal, gymnastiek, handbal en korfbal zich weten te

stabiliseren. De populariteit van badminton neemt nog steeds af en basketbal is het afgelopen jaar na een daling weer gegroeid. Net als in Nederland neemt de populariteit van badminton in Oudewater ook af. Basketbal is in Oudewater stabiel geweest qua groei. Het animo voor volleybal is in Oudewater de afgelopen jaren gestegen.

- Vooralsnog wordt door verreweg de meeste gemeenten uitgegaan van 1,5 klokuur bewegingsonderwijs voor het basisonderwijs per week (groepen 3 – 8), hetgeen wettelijk ook is opgenomen. In 2020 is door de Tweede Kamer een motie aangenomen om het aantal klokuren met ingang van 2023 vast te leggen op 2 lesuren per week (1,5 klokuur), zodat op alle scholen bewegingsonderwijs conform deze norm wordt aangeboden. In Oudewater worden al 2 lesuren c.q. 1,5 klokuur per week bewegingsonderwijs voor het primair onderwijs aangeboden, waardoor hier geen toename in de behoefte is.

Specifieke ontwikkelingen buitensport

- Voor beheer en onderhoud van buitensportaccommodaties wordt van oudsher een beroep gedaan op vrijwilligers. Door de individualisering, de verschuiving van de pensioengerechtigde leeftijd en de afnemende vrije tijd waarover mensen kunnen beschikken staat de kwaliteit en continuïteit van vrijwilligersorganisaties in toenemende mate onder druk. De motivatie verschuift: grofweg van plichtsbef naar persoonlijke interesse, en daardoor meer specifieke wensen rond vrijwilligerswerk.
- Voorkeuren voor sportbeoefening zijn aan fluctuaties onderhevig. In totaal is sprake van stabilisatie van het aantal bij sportverenigingen aangesloten leden. Landelijk wordt terugloop van ledentallen bij een aantal sporten gecompenseerd door de sterke opkomst van onder andere de groei van het meisjesvoetbal en hockey.
- Het aantal voetbalverenigingen waar meisjes- en damesvoetbal wordt aangeboden neemt toe. Door de groeiende populariteit hiervan neemt de druk op deze sportaccommodaties toe. FC Oudewater heeft zeven dames-/meisjesteams.
- Om de kwaliteit en de aantrekkingskracht van het voetbal te verbeteren is vanaf het seizoen 2017/2018 ingezet op andere spelvormen bij de jeugd waarbij er met kleinere teams wordt gespeeld en op andere veldjes (niet meer de helft van een voetbalveld zoals eerst het geval was).

¹¹ Bron: NOC*NSF Sportdeelname – jaaroverzicht 2013-2018

- Het aantal kunstgrasvelden voor voetbal neemt nog steeds toe. Met de aanleg van één of meerdere kunstgrasvelden per vereniging zijn deze minder weersafhankelijk en ook is de bespelingscapaciteit van kunstgras hoger ten opzichte van natuurgras.
- De afgelopen jaren is het aantal mensen dat lid is van een tennisvereniging in de periode tot 2019 gedaald. Om de velden te blijven gebruiken is er een trend gaande dat tennisvelden worden omgebouwd naar padelbanen. Een relatief nieuw spel dat een combinatie is van tennis en squash. Door COVID-19 is het aantal leden van de KNLTB in 2022 flink gestegen. Dit komt onder meer omdat tennis ten tijde van COVID-19 één van de weinige sporten was die met de restricties beoefend kon worden (in de buitenlucht, sporten met niet meer dan 2 personen). Ook in Oudewater is deze stijging van het aantal leden in de periode 2019 – 2022 terug te zien.

5.3 Lokale ontwikkelingen

In deze paragraaf worden de lokale ontwikkelingen op het gebied van sportdeelname, beleid en ruimtelijke plannen toegelicht.

Lokale sportdeelname

Sport neemt een belangrijke plaats in de gemeente Oudewater in. Voor veel mensen is sporten een belangrijk onderdeel van de wekelijkse activiteiten en draagt daardoor bij aan het welzijn van de inwoners. De wekelijkse sportdeelname in de gemeente Oudewater van alle volwassenen van 18 jaar en ouder is in 2020 47,6%. Dit is enigszins lager dan het landelijk gemiddelde. In Nederland doet gemiddeld 50,8% van de bevolking van 18 jaar en ouder minstens één keer per week aan sport¹².

Hoofdlijnenakkoord 2022 – 2026 Oudewater

In het hoofdlijnenakkoord valt Sport onder de activering cultuur, sport en recreatie. Deze sectoren zijn de afgelopen paar jaar allemaal getroffen door de maatregelen rondom COVID-19. Culturele, recreatieve en sportieve activiteiten moeten met extra aandacht en ondersteuning weer op niveau gebracht worden.

Sport komt in dit hoofdlijnenakkoord ook terug in het onderdeel sportaccommodaties. Op de locatie Noort Syde wordt een sportcluster gerealiseerd. De gemeente streeft ernaar om hier onder andere een duurzame nieuwe sporthal en een skeelerbaan te realiseren. De gemeente is daarnaast voornemens om een nieuw binnen- en buitenbad te realiseren op de locatie Noort Syde.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In de gemeente zijn geen grootschalige woningbouwontwikkelingen gepland. De geplande woningbouw heeft vooral betrekking op kleinschaliger inbreiding. Daarnaast zijn er wel plannen voor verdere uitbreiding van woningbouw, maar daar zijn nog geen besluiten over genomen. Vooralsnog wordt daarmee niet uitgegaan van een grote stijging van het aantal inwoners.

De gemeente is voornemens om sportzaal De Eiber te sluiten. Dat betekent dat alle PO-scholen (behalve de Mariaschool), de sportverenigingen en de overige gebruikers gebruik moeten maken van sporthal De Noort Syde.

5.4 Ontwikkelingen bij verenigingen

Enquête

Voor duiding van de ledenontwikkeling bij de verenigingen, is een enquête gestuurd naar de verenigingen in Oudewater. In totaal zijn 16 verenigingen aangeschreven voor een algemene trendanalyse. De respons was met 11 ingevulde enquêtes (69%) goed. De gemiddelde respons bij dergelijke enquêtes ligt tussen de 25 – 40%.

Daarnaast zijn voor de capaciteitsanalyse verdiepende vragen gestuurd naar FC Oudewater en TV De Heksenmeppers en heeft een gesprek plaatsgevonden met FC Oudewater. De resultaten zijn in de volgende (sub)paragrafen verwerkt en geven een beeld van de ontwikkeling van de verenigingen, het (verwachte) gebruik van accommodaties en de eventuele sporttechnische ambities. De beoordeling van de kwaliteit van de accommodaties is verwerkt in de hoofdstukken 3 en 4.

¹² Bron: <https://www.vzinfo.nl>

5.4.1 Ledenontwikkeling

Tabel 9 laat de door verenigingen opgegeven ledenontwikkeling (2019-2022) zien en ook de verwachte toekomstige ontwikkeling van de verenigingen (op basis van een inschatting van de verenigingen zelf).

Tabel 9: Ledenontwikkeling sportverenigingen

Sport	Naam vereniging	Ledenaantallen			Verwachte ontwikkeling
		2019	2020	2022	
Voetbal	FC Oudewater	900	875	860	Gelijk
Tennis	De Heksenmeppers	700	696	772	Gelijk
Basketbal	Basketbalvereniging Oudewater	25	28	28	Gelijk
Schaats	SVO	Nb	Nb	390	Gelijk
Zwemmen	OZV	Nb	Nb	Nb	Stijging
Gymnastiek	Stichting Gympoint Oudewater	Nb	Nb	115	Daling
Volleybal	Jupiter	148	162	180	Stijging
Badminton	BCO	24	24	27	Gelijk
Paarden	Hollandsche IJsselruiters	95	100	105	Gelijk
Schietsport	De Doelen	24	26	24	Gelijk
Bridge	Heksenstoer	100	100	100	Gelijk

Een aantal verenigingen gaf in de enquête aan geen zicht te hebben op de exacte ledenaantallen of in de ledenaantallen van voorgaande jaren. Die cellen hebben in het overzicht de waarde 'Nb' (niet bekend) gekregen. Tenslotte hebben we gekozen voor de ledenaantallen van 2019, 2020 en 2022, zodat de COVID-19 effecten en het eventuele herstel vanaf 2022 zichtbaar zijn.

Toelichting op de verwachte ledenontwikkeling

Algemeen

De meeste verenigingen (8 van de 11 respondenten) verwachten dat de ledenaantallen de komende jaren gelijk zullen blijven. De zwemvereniging en de volleybalvereniging verwachten een stijging, waarbij bij de volleybalvereniging de afgelopen jaren ook daadwerkelijk een stijging te zien is. De gymnastiekvereniging verwacht een daling. De ledenaantallen

van TV De Heksenmeppers en volleybalvereniging Jupiter zijn de afgelopen jaren gestegen. De verenigingen verwachten dat dit in de komende jaren constant blijft.

Het aantal binnensportverenigingen in Oudewater (basketbal, badminton, gymnastiek, volleybal) is relatief beperkt. Met name de badmintonvereniging en de basketbalvereniging zijn kleinere verenigingen. Volleybalvereniging Jupiter is een grotere vereniging en een intensieve gebruiker van sporthal De Noort Syde.

5.4.2 Sporttechnische ambities en consequenties voor gebruik

In de verdiepende enquête zijn FC Oudewater en TV De Heksenmeppers onder meer ook bevraagd op hun sporttechnische ambities. FC Oudewater geeft daarbij aan het sporttechnische niveau te willen verhogen. De huidige accommodatie kan daarbij voorzien in die ambitie. Wel geeft de vereniging aan dat het trainen op een half veld niet ideaal is.

TV De Heksenmeppers wil de komende 3 jaar het huidige niveau handhaven. Zij geven daarbij aan geen knelpunten te hebben en dat de accommodatie past bij hun sporttechnische ambities.

5.5 Belangrijkste constatering

De belangrijkste constatering van de analyse van de toekomstige vraag zijn als volgt:

- In de gemeente Oudewater zijn geen grootschalige woningbouwontwikkelingen. Er zijn wel enkele kleinschalige inbreidingslocaties. De bevolking zal volgens de Primos prognose de komende jaren licht groeien.
- Zowel landelijk als in Oudewater is er een grote focus op vitaliteit en beweging. De sportsector (waaronder verenigingen) moeten daarbij, gesteund door onder meer buurtsportcoaches, een rol spelen om tot een gezondere samenleving te komen.
- In de gemeente Oudewater zijn relatief gezien een beperkt aantal zaalverenigingen actief. Buitensport (en overige sport) is meer vertegenwoordigd (waaronder met name voetbal en tennis).
- Door de toenemende vergrijzing in Oudewater is de verwachting dat het aantal leden bij verenigingen constant zal blijven of zal dalen.

- Bij de buitensportverenigingen FC Oudewater en TV De Heksenmeppers is nog capaciteit om te kunnen voorzien in een eventuele groei. De accommodaties zijn geschikt om te voorzien in de sporttechnische ambities van de verenigingen.
- De zaalcapaciteit in Oudewater is ruim voldoende om de vraag naar bewegingsonderwijs in het basisonderwijs (op basis van de ontwikkeling van de leerlingenprognose de komende 15 jaar) op te vangen. Ook als in de toekomst sportzaal De Eiber wordt afge-stoten, blijft er voldoende zaalcapaciteit over voor het bewegingsonderwijs.
- Ook voor het gebruik door verenigingen is er nog voldoende capaciteit in sporthal De Noort Syde als sportzaal De Eiber in de toekomst verdwijnt. Er moet dan wel met de verenigingen overlegd worden over de inroostering omdat niet alle activiteiten op precies dezelfde dag en hetzelfde tijdstip naar de sporthal verplaatst kunnen worden.

6. Toekomstperspectief

6.1 Toekomstige behoefte en aanbod

6.1.1 Toekomstige vraag

Vraag naar sportaccommodaties vanuit verenigingen

De gemeente Oudewater heeft geen concrete vastgestelde plannen voor uitbreiding van het aantal woningen en daarmee groei van het aantal inwoners. Vooralsnog is daarom de verwachting dat het aantal inwoners de komende jaren min of meer stabiel zal blijven. Met de inschatting van verenigingen dat het ledenaantal de komende jaren grotendeels stabiel zal blijven (en bij sommige verenigingen wat zal dalen) is de verwachting dat er geen substantieel grotere vraag zal ontstaan naar buiten- of binnensportaccommodaties. De sport-technische ambities kunnen daarbij met de huidige accommodaties ingevuld worden.

Vraag naar accommodaties vanuit onderwijs

Uit de eerdere analyses (huidig gebruik door het bewegingsonderwijs, leerlingenprognoses) is naar voren gekomen dat op basis van de leerlingenprognoses de komende jaren ongeveer 2 zaaldelen nodig zijn voor het bewegingsonderwijs (36 klokuren exclusief de kleutergroepen en maximaal 57 uur inclusief de kleutergroepen).

6.1.2 Ontwikkeling in het aanbod

De gemeente Oudewater heeft nu 5 zaaldelen beschikbaar voor bewegingsonderwijs. Sporthal De Noort Syde heeft 1 scheidingswand, waardoor de hal in 2 zaaldelen is op te delen. Sportzaal De Eiber heeft 2 zaaldelen en de gymzaal bij de Mariaschool heeft 1 zaaldeel. De gemeente Oudewater is voornemens om sportzaal De Eiber te sluiten. Dat betekent dat 2 zaaldelen vervallen.

De gemeente onderzoekt met één van de schoolbesturen of dat schoolbestuur beheer en exploitatie van sportzaal De Eiber over kan nemen. Dat zou betekenen dat de sportzaal in gebruik blijft voor het bewegingsonderwijs en voor de andere (sport)gebruikers en de kantine als klaslokaal.

6.1.3 Confrontatie vraag en aanbod

Als sportzaal De Eiber verdwijnt, zullen de gebruikers van de sportzaal ondergebracht moeten worden in de andere accommodaties. Op basis van het huidige sportgebruik van sporthal De Noort Syde en sportzaal De Eiber is het mogelijk om alle gebruikers onder te brengen in de sporthal.

Uitgaande van het gebruik van de eigen gymzaal door de Mariaschool (ongeveer 10 klokuren) en het gebruik van speellokale voor kleutergroepen, zal maximaal 40 klokuren bewegingsonderwijs gepland moeten worden in de sporthal (en vermoedelijk minder, omdat scholen op dit moment meer uren inplannen dan de onderwijshuisvestingsverordening). Omdat de sporthal over twee zaaldelen beschikt door de scheidingswand, is al het bewegingsonderwijs (exclusief de Mariaschool) in te passen in sporthal De Noort Syde. De reisafstanden voor de scholen naar de sporthal vallen binnen de maximale reisafstanden vanuit de verordening. Het verenigingsgebruik van De Eiber kan eveneens ingepland worden in de sporthal.

Daarmee zal de bezetting van de sporthal ook verbeteren: in de huidige situatie is de bezetting van de sporthal ongeveer 1.250 uur per jaar. In de nieuwe situatie wordt de bezetting ongeveer 2.100 uur (gerekend naar hele sporthaluren). Daarmee ontstaat een ruim voldoende bezetting. De sporthal wordt met name overdag en 's avonds goed gebruikt. In het weekend is er minder gebruik.

Op basis van de analyses verwachten we dat er de komende jaren verder geen aanpassingen in de capaciteit van de sportinfrastructuur hoeven te worden gedaan.

6.2 Aandachtspunten

Op basis van de analyse en het toekomstperspectief constateren we een aantal aandachtspunten:

- Wanneer de gebruikers van De Eiber verplaatst worden naar sporthal De Noort Syde, moet nadrukkelijk gekeken worden naar de programmering van de gebruikers. Voor het bewegingsonderwijs verwachten we daarbij geen grote knelpunten. Met name op donderdag en vrijdag is er sprake van dubbelgebruik voor het bewegingsonderwijs.

Doordat sporthal De Noort Syde over twee zaaldelen beschikt, zouden de betreffende scholen op deze dagen tegelijk gebruik moeten kunnen maken van de sporthal. Voor de verenigingen zal wel gekeken moeten worden naar een alternatieve programmering. Het aantal gebruikers van De Eiber (in de avonden) is weliswaar niet groot, maar de gebruiksuren overlappen deels met de gebruiksuren van de gebruikers in sporthal De Noort Syde. In de planning van de avonden zit nog ruimte, maar dat vergt flexibiliteit van alle gebruikers om die ruimte goed te kunnen benutten.

- Sporthal Noort Syde heeft de beschikking over een scheidingswand, die echter verouderd is en een open ruimte tot het plafond heeft. Daarmee is er geen sprake van geluidsabsorptie. In de praktijk is er bij gelijktijdig gebruik van de zaaldelen (zowel door verenigingen als door het onderwijs) sprake van een slechte akoestiek en geluidsoverlast. In het MJOP is alleen het onderhoud van de scheidingswand opgenomen; de vervanging van de wand is niet opgenomen. Omdat het gebruik van de sporthal geïntensiveerd wordt, adviseren we om de scheidingswand te vervangen voor een nieuwe wand die geen open ruimte tot het plafond heeft. Daarmee wordt de kwaliteit van het gebruik van de zaaldelen sterk verbeterd. We ramen op basis van normbedragen de investeringen voor een nieuwe scheidingswand op een bedrag van € 60.000, exclusief BTW, prijspeil september 2023.¹³
- Vanuit een kwaliteitsoogpunt voor het bewegingsonderwijs en voor meer flexibiliteit voor het gebruik door verenigingen kan een tweede scheidingswand overwogen worden. Daarmee wordt het mogelijk om scholen die gelijktijdig 1 zaaldeel gebruiken in de buitenste twee zaaldelen te programmeren en het middelste zaaldeel vrij te laten. Voor verenigingen biedt dit meer flexibiliteit in de programmering. Een tweede scheidingswand betekent wel dat er twee extra kleedkamers gerealiseerd zouden moeten worden en dat naar de huidige belijning van de sportvloer gekeken moet worden. Voor de realisatie van kleedkamers zien we twee mogelijkheden: ter hoogte van de huidige EHBO-ruimte (die nu in gebruik is als vergaderruimte) of bij de douches van één van de squashbanen. De investering voor een tweede scheidingswand en twee extra kleedruimten wordt (op basis van normbedragen) geraamd op een bedrag van € 265.000, exclusief BTW, prijspeil september 2023¹⁴.

- In de verschillende beleidsplannen komt naar voren dat het gebied rond sporthal De Noort Syde ontwikkeld wordt. Het nieuwe zwembad en een skeelerbaan zouden in het gebied gerealiseerd moeten worden. In hoeverre ook de sporthal gerenoveerd wordt (of mogelijk nieuw gebouwd wordt) is niet duidelijk. Wanneer hier wel plannen voor zijn, dan adviseren we om kwaliteitsmaatregelen (zoals een extra scheidingswand) mee te nemen bij eventuele renovatie van de sporthal.

¹³ Een definitieve raming van de kosten kan op basis van een offerte van een leverancier.

¹⁴ Een definitieve raming van de kosten geschiedt op basis van een programma van eisen voor een eventuele aanpassing en offerten van leveranciers.

Bijlage 1: Lijst met verenigingen

Sportvereniging	Binnen- of buiten-sport	Enquête ingevuld
1 Voetbalvereniging FC Oudewater	Buiten	Ja
2 Tennisvereniging De Heksenmeppers	Buiten en binnen	Ja
3 Basketbalvereniging Oudewater	Binnen	Ja
4 Schaats Vereniging Oudewater (SVO)	Buiten	Ja
5 Oudewaterse Zwemvereniging (OZV)	Buiten en binnen	Ja
6 Gymnastiek stichting Gympoint Oudewater	Binnen	Ja
7 Volleybalvereniging Jupiter	Binnen	Ja
8 Badminton Club Oudewater (BCO)	Binnen	Ja
9 Paardensportvereniging de Hollandsche IJsselruiters	Buiten en binnen	Ja
10 Hippisch Centrum De Lange Linschoten	Buiten	Nee
11 Loopgroep Oudewater (LOGO)	Buiten	Nee
12 Schietvereniging De Doelen	Binnen	Ja
13 Watersportvereniging	Buiten	Nee
14 Bridgeclub Heksentoer	Binnen	Ja
15 Drakenbootvereniging Old Water Dragons	Buiten	Nee
16 Schaakclub Kijk Uit	Binnen	Nee

Naast de enquête naar bovenstaande verenigingen heeft nog een verdiepend gesprek met FC Oudewater plaatsgevonden.

**beleidsontwikkeling &
marketing**

**beheer &
exploitatie**

**huisvesting &
programmamanagement**

**aanbesteden &
projectmanagement**